

چیز له چاره سه رکردنی کیسه کانت وه ربگره

نووسینی
فهد بن محمد الحمدان

وه رگیرانی
دهشتی فهمی

2022

ناوی کتیب : چیژ له چاره سه رکردنی کیشه کانت وهر بگره

نووسینی : فهد بن محمد الحمدان

بابهت : گه شه پیدانی مرویی

وهر گیرانی له عه ره بیه وه : ده شتی فهمی

سال : 2022

پیرست

لاپهړه	بابه ت	به ش
۴	پیشه کی و سهره تا	
۷	چهند ته کنیکیکی به سوود	یه که م
۱۹	رینگا کرداریه کان بو چاره سهرکردنی کیشه کان	دووهم
۲۲	راهینانی به چیژ	سییه م

پيشهكى

به ناوى خواى گهوره و ميهره بان

درود و سلاو له پيغهمبهرى خودا بيٽ

زوريك له خهلكى ههر به وجوره دهڙى كه راهاتووه له سهرى. له بي ئامانجى، بى پلانى،

پاشاگردانى و هه مان ههلهى دووباره... هتد

له بهرئه وهيه كه پروبه رووى تهنگڙهى جوراوجور دهبيته وه، هه له گهله خوى و هه ميس له گهله

دهوروبه ره كهى. ئه مه واى لى دهكات ژيان به شپزه يى به پرى بكات و كيشه كانيشى كه له كه بين

به سهر يه كتره وه. ئه مه ش هوكارى دلپراوكى و هه ست نه كردنه به چيڙى ژيان.

حه ز به هيچ هه وليك ناكات بو گوپىنى واقيعى ژيانى خوى. بگره خوى به دهسته وه ده دات و

تواناكانى فهراموش دهكات.

له م زنجيره يه دا هه ول ددرى خوينه ر په ي به تواناكانى خوى ببات و بيان دوزيته وه، وه به گوپره ي

كتيبي خوا و سوننه تى پيغهمبهر ﷺ و له ريگاي چند هه نكاويكى ديارى كراو و كرداريدا گه شه به

تواناكانى خوى بدات بو ئه وهى به ره و باشت و به رزتر و دلخوشى زياتر بچيت.

زنجيره كه مان ئه م بابته تانه له خو ده گريٽ :

(باوه ربه خو بوون، چاره سهرى كيشه كان، به رپوه بردنى كات، خويندنه وهى خيرا، مامه له كردن له گهله

ئه وانيتر، هونه رى به رپوه بردنى تورپه يى، سهر كه وتن له خويندن و هونه رى وتاردان).

ئيمه هه موومان له دواى دوزينه وهى تواناكانمان و كارپي كردنى، پيوستمان به بره ودان به

تواناكانمان هه يه بو ئه وهى ژيانمان جوانتر بكه ين.

ئەم ھەولەي لەم زنجیرەيەدا دەدرئ، كۆي خویندەنەوہیەکی فراوانە لەگەل پروگرامە راھینانیەکان کە ھەندیکیانم ئامادە کردبوو و ھەندیکیشیانم پيشکەش کردبوو.

پيش ئەوہی بەشداربووان سوودی لی ببینن، من خۆم سوودم لی بینیوہ.

ھەولمداوہ خۆم بەدوور بگرم لە بیردۆز و دەربیرینە نادیار و چپۆکە بیانیەکان. بەلکو بەوہندە وازمان

ھیناوہ کە دەربیرینەکان روون و ئاشکرا بن و نزیک بن لە ژيانی راستەقینەي خەلک و ژینگەکەي.

حەزەکەم ئەوہ وەبیر خوینەر بەھینمەوہ کە گەیاندنئ ئەو سوودانەي لەم زنجیرەيەدا وەدەستتھیناوہ،

لە تۆوہ بۆ خەلکیتەر و ھەر و ھەر جیبەجی کردنی کرداریانەي بابەتەکانیش زۆر گرنگە، بەلکو

تەواوکەري سوودەکەيەتی.

جا ئەگەر بە حەزیکي راستەقینە و بۆ گۆرانکاری نەخوینیتەوہ، ئەوا سوودەکەي سنووردار دەبی و

دوای ماوہیەکی کورت زانیاریەکانی ناوی بەفەرۆ دەچن.

لەم زنجیرەيەدا و لەم کتیبەدا کە بەناونیشانی (چیژ لە چارەسەري کیشەکانت وەربگرە) یە، داوا لە

خوای گەورە دەکەم ئەم کارەم بە دلئیکی پاکەوہ لی وەرگری و ھۆکاریک بیت بۆ گۆرینی ژيانی خوینەر

بەرەو باشتەر.

سەرەتا

ھەر يەككە لە ئىمە پروبەرووی گەلێك كێشه دەبێتەو. لەوانە یە چۆنیەتی پروبەروو بوونەو مان لەگەل كێشهكان و مامەلە كردن لەگەلیدا لە یەكێمانەو بۆ یەكێكتر جیاوازی بێت.

ئەو هی وای لێكردم ئەم كتیبه بنووسم ھەندێك نموونە بوون كە كاریگەریان لەسەرم بەجیھێشتوو، لەوانە :

یەكەم /

گەنجێك بەناوی (عبدالله الصریصری) خوا لێی خۆش بێت.

سالی پێشووتر من مامۆستای ئەم گەنجە بووم. گەنجێکی كەم ئەندام بوو لەسەر كورسی گەپۆكەكە.

لە خویندندا تا كۆتایی قۆناغی ناوەندی ھات. لە پۆلدا نەیدەتوانی سەری بەرز بكاتەو بۆ تەختەكە، تەنھا كەمتر لە خولەك نەبێ. پاشان بەناچاری سەری خۆی نزم دەكردەو.

خویندنی ناوەندی تەواو كرد بەلام دواي چەند پۆزێك لە تاقیکردنەوكانی كۆتاییدا كۆچی دوايی كرد (خوا بە بەزەیی خۆی شادی بكات).

من لەو گەنجەو فییری گەورەیی و سوربوون و پروبەروو بوونەو و چیژی زیاد بووم.

دووەم /

گەنجێك بە ناوی (فیصل ال شیخ).

گەنجێك بوو كە نەیدەتوانی زیاتر ۵٪ ببینی و چاویلکە ی لەچاو دەكرد. لەگەل ئەو شدا خویندەكە ی تەواو كرد و سەرکەوتوو بوو.

كاتێك من لە قوتابخانەكەدا بەرنامە یەکی راھینانم كردەو، ئەو یەكەمین كەس بوو كە بەجۆش و خروشیکی زۆر و روانگە یەکی پڕشنگداری ژیانەو پە یوئەدی بە بەرنامەكەو كرد.

لەم كتیبهدا ئاماژە كراو بەچەند پێگە یەکی پێشنیازكراو بۆ ئەو هی چیژ لە چارەسەر كردنی كێشهكانمان وەرگرتن كە لە بەشی دواتردا دە یخەینەروو.

بەشى يەكەم

تەكنىكە سوۋدبەخشەكان

يەكەم / چەند خالىكى گرنگ بۇ ۋەبىرھىنانەۋە :

۱. ئىمە بەزۋرى مامەلە لەگەل شوپنەۋارەكانى كىشە دەكەين نەۋەك خودى كىشەكە. واتا ئىمە بە كاردانەۋەكانەۋە

خەرىكىن و كىشەكە گەۋرەتر دەكەين، بۇ نمونە :

كاتىك برا بچوۋكەكەت درەنگ دەگەرپتەۋە مالمەۋە، تۆ توندوتىژى بەرانبەر ئەنجام دەدەيت. ئىنجا كە ئەۋىش

ۋەلامى دايتەۋە، تۆ بەبى ئەدەبى تاۋانبارى دەكەيت و لىي دەدەيت. يا خود بەشىۋازىك ھەلسۈكەۋتى لەگەل

دەكەيت كە ئازارى پى بگات و تۆش ئازارت پى دەگات.

ب. ئىمە ۋادەزانىن كە كىشەكان جگە لە خۇمان كەسىتر ناگرپتەۋە. ئەۋەش ۋادەكات كە بارودۇخى دەروونىمان

بەرەۋ خراپتر بچى و كار بگاتە سەر چۈنپەتى مامەلە كىشەكانمان لەگەل كىشەكانمان.

ت. بە ئازايى پوۋبەپروۋى كىشەكان بېۋە چۈنكە تۆ تاكە كەسى كە پەيوەستى بە كىشەكانتەۋە. ئەۋە فىللىكە لە

خۆتى دەكەي ئەگەر ۋابزانى خەلكانىتر ھۆكارى كىشەكانتن يان ئەۋ كىشانەي لەنىۋان ئىمە و ئەۋاندا پوۋ دەدەن

پىۋىستە دانى پىدا بنىين. بۇ نمونە كىشەي نىۋان باۋك و كور.

باۋكەكە كورەكەي بە ھۆكارى كىشەكان دەزانى و خۆي لە بەرپرسىارىيەتى دەدزىتەۋە.

ث. دەبى دلىيا بىن كە كىشەكان سوۋدىان ھەيە. ئەۋ ھەلانىەي كە دەيانكەين لىيانەۋە فىر دەبىن و دوۋبارەيان

ناكەينەۋە كەۋا سەر بكىشى بۇ كىشە. بۇ نمونە ئەگەر زانپت ئەۋ كىشانەي لە نىۋان تۆ و ھاورىكانتدا پوۋدەدات

لە كاتى كاردان، بەھۆي ئەۋ ھەلانىەۋەيە كە ئەنجامت داۋە لە چۈنپەتى مامەلە كىشەكانمان لەگەلىان. ئەۋكاتە پىۋىستە

چۈنپەتى مامەلە كىشەكانمانمان بگورپى.

ج. ئەگەر ھەولە گۆرپىنى واقىيەى ژيانىن نەدەى، ھەمىشە بەبىدەنگى دەمىننەتەو ھە كىشەكانتدا و كۆتايىت نايى.

ئەگەر دەتەوئى كەسىك بگۆرى لە دەوروبەرتدا ئەوا خۆت بگۆرە.

ح. لە ئاوينەكانى ئەملاولاي ئۆتۆمبىلدا نوسراو ھە (دوورى وىنەكان راستەقىنە نىيە).

لەم گوزارشتەو دەبى سوودى ئەو ھەرگىزىن كە تىپروانىنى ھەرىكە لە ئىمە بۆ ژيان جىاوازە. پشت بە ئەزمون و

ھەلوئىست و پروداوگەلەك دەبەستى كە پىايدا تىپەپىو ھە. ئەو ھەش و اتا مەرج نىيە كە تىپروانىنى من بۆ ژيان راست

پىت.

تىپروانىنى ئەو كەسەى لە ژىنگەيەكى ھەژاردا دەژى جىاوازە لە تىپروانىنى ئەو كەسەى لە ژىنگەيەكىتدا دەژى. ھە

ھەروەھا تىپروانىنى كەسىكى بىابانى جىاوازە لە تىپروانىنى كەسىكى شارى ياخود لادىيى.

ھەر كەسىك كە لە خىزانىكى ھەلوەشاو ھەدا ژىابى، تىپروانىنى جىاوازە لەو كەسەى كە لە خىزانىكى دامەزراو ھە

ژىاو ھە.

گىرنگ ئەو ھەيە كە دان بەو ھەدا بنىين كە تىپروانىنى ھەر يەكىكمان بۆ ژيان جىاوازە و ناكى كەس تىپروانىنى خۆى

بەسەر كەسدا بسەپىنى.

دووم / پىگا كىرەيەكان بۆ ژيان لەگەل كىشەكان:

أ. چىژ لە ژيان ھەرگىز:

بەختەو ھەرى حالەتىكى ئەقلى يە. جا ئەگەر بەختەو ھەر نەبىت بەو ھەى خودا پىتى بەخشيو ھەوا بەھەرچى چىژى

دونىا ھەيە بەختەو ھەر نەبىت .

ب. پىسىار لەخۆت بگە :

ئاي ژيان تەنھا شوينى كىشەكانە؟

لەو باوەردامە کە تۆش ھاوڕام بیت لەو وتەییە کە دەلی (ژیان شوینیەکە بۆ جینشینی خۆی گەرە لەسەر زەوی،
وە شوینی بەدەستھێنانی سەرکەوتن و چێژەکانە بەھەموو خۆشی و شادیەکانیەو، جگە لە سەرپیچی خۆی
گەرە).

لە چیرۆکی (جوتیارەکە و ئەلماس) دا پەند و ئامۆژگاری ھەیە :

جوتیارێکی ھەزار ھەبوو کە لە کێلگەکەیدا کاری دەکرد. لە تەنیشت کێلگەکەییەو شاخێک ھەبوو.

لەناکاویەکیک لە شاخەوانەکان پارچەییەک ئەلماسی دۆزیەو. پاشان زۆریک لە شاخەوانەکان بەدوای ئەلماسدا
دەگەران.

جوتیارەکەش کێلگەکەیی خۆی فرۆشت و ھەندیک ئامرازی ھەلکەندنی زەوی و شاخی کڕی.

لەوێ کە ھیچ شتیکی نەدۆزیەو سەری سورمابوو! کێلگەکەشی لەدەست چوو. بەلام ئەو کەسەیی کێلگەکەیی
کریبوو بەوپەری تواناوە کێلگەکەیی دەکیلا.

لە دۆزینەوێ سەرچاوەیی ئەلماسەکە لەناو کێلگەکەیدا توشی شوک بوو!

لەم چیرۆکەو ئەوەمان بۆ دەردەکەوێ کە ئیمە بی ناگاین لە توانا و دەسلاتی خۆمان، گەشەیی پی نادەین بەلکو
بەدوای ئەوانەدا دەگەرین کە کەمتر لە ئیمە ئەو توانایانەیان ھەیە.

ت. چەمکی (کیشە) بگۆرە:

بیگۆرە بە ڕووبەرۆو بوونەو، بە تاقیکردنەوێ تواناکانت و بە بەدەرخستنی بەھرەکانت.

ث. تۆ باوەرت بە قەزاوقەدەری خودا ھەیە:

باوەرت بەو ھەییە کە ھەرچی تووشت دەبی و ئەوئەشی کە تووشت نابێ لەلایەن خوداوەییە.

باوهرت بهوه ههيه كه نهگهر هه موو دانىشتووانى سهر زهوى كوڤ بن له سهر ئه وهى بتوانن سوو ديكت پى بگهيه نن
ئهوا ناتوانن تهنه ئه گهر خوا بوى نووسى بيت. وه نهگهر هه موو دانىشتووانى سهر زهوى كوڤ بن له سهر ئه وهى
بتوانن زيانىكت پى بگهيه نن ئهوا ناتوانن تهنه ئه گهر خوا بوى نووسى بيت.

وه باوهرت بهوهيه كه كارى باوهردار هه مووى خيىر وچا كهيه. نهگهر له خو شيدا بوو و سوپاسى خواى كرد ئهوا
چا كهى پى دهگات وه نهگهر تووشى ناخوشى بوو و ئارامى گرت ئهوا خيىر و چا كهى بو دنووسرى وه له پوژى
دواييدا زياتر له هه موو دانىشتووانى سهر زهوى نيعمهتى پى ده به خشرى.

خوداى گهره له كه سيكى نه هلى جهه ننه م ده پرسى : ئايا هه رگيز خو شيت ديوه له دونيادا ؟
دهلى : نه خيىر نهى خودايه.

له ناو ئاگر دهرى ده هينيت و نه م نيعمه تانهى پى ده به خشرى.

ئينجا به يه كيكي دانىشووى به هه شت ده فهرموى : هه رگيز هه ژارى و ناخوشيت ديوه له دونيادا ؟
دهلى : نه خيىر نهى په روه ردگارم.

له ابى هوره يره وه ده گيىر نه وه كه پيغه مبه ر (درودى خواى له سهر بيت) فهر موويه تى ((لايزال البلاء بالمؤمن والمؤمنة في
جسده او في ماله او في ولده حتى يلقى الله عزوجل)).

واتا ((هيشتا به لا و تاقى كردنه وه له نه فس و مال و مندالى باوهر داره هه تا ده گاته لاي خواى گهره و هيج
تاوانىكى له سهر نه ماوه)).

ج. له سهر وه را سه يرى كي شه كه بكه له گهل گوشه جورا و جوره كانى :

ئه مهش بو ئه وهى ئاسويه كى پروتترت هه بى بوى.

ح. رازيت به ژيانىكى ئاوه ژوو كراوه ؟ واتا له رابردوودا بژيت؟

سوود له نه زموون و هه له كانى رابردووت وه رگه، بو ئه وهى ئاينده ت له ده ست نه دهى. به لام له ئي ستادا بژى
به هه موو مانايه كه وه.

تۆ ناتوانى پابدوت بگۆرى.

(ئىستا) ئەو كاتەيە كە دەتوانى پلانى تىدا دابرىژى و ئايندەت پىرشنگدار بگەي.

خ. لە دەمى بوركان دووربگەو:

بۇ ئەوئەي لە كىشە و دەردەسەرى بەدووربى و بەشىوازىكى پاست و دروست بىر بگەيتەوئە ئەوا لەو شويئانە دووركەوئە كە كىشەي تىدا پرو دەدەن.

د. ئەم ژيانە لاي خودا نرخی بالى مېشىكىشى نيه:

شايانى ئەوئە نيه كە خەمى لى بھۆين. ئىمە لە چاوپروانى بەهەشتىكىن كە فراوانىكەي بەقەد فراوانى زەوى و ئاسمانەكانە. تەنھا ئەوئە كە شايەنى ئەوئەيە ھەموو كاتەكانمان لەپىناويدا بەگەر بھەين. نابى شتە بچووكەكان بمانخروشىين.

ذ. فايەكە دابخە:

وامەكە (كىشە) بەسەرتدا زال بىت بەبى ئەوئەي بەكردەوئە ھەولئىكى بۇ بەدى، چونكە ئەوئە توشى دلەراوكىت دەكات و كار دەكاتە سەر تەندرووستى و حالەتى دەروونى.

ر. تەكنىكى دراندنى كاغەزەكان:

ئەو كىشانەي پروبەپروت بوونەتەوئە لە كاغەزىكدا بياننوسە. ئىنجا ھەستە نەرىنيەكانتى تىدا بەتال بگەوئە و پاشان بىدېرئە. ئەوئە لە فشارى دەروونى پزگارت دەكات كە بەھۆي كىشەكانەوئە تووشت دەبىت و زور بە نەرىنيش لىي دەروانى.

ز. تەكنىكى پۆل گۆپين:

لەسەر كورسىيەك دابنىشە و ئەو كەسەي كە كىشەت لەگەلئيدا ھەيە بىھىنە بەرچاوت. باسى كىشەكەتى بۇ بگە لەگەل ھەستى خوت بۇي. پاشان بچۆرە سەر كورسىيەكى بەرانبەر خوت و دابنىشە لەسەرى كە بۇ ئەوت دانابوو،

پۇلى ئەو كەسە بېيىنە لەبەرانبەر خۆت. بەزىمانى ئەو كەسە لە دژى خۆت بدوى بەلام بە راستگوىيى.

ئىنجا ھەستە و لەنيوان ھەردوو كورسيەكە دابنیشە. لەنيوان خۆت و دژەكەتدا پىيار بدە.

دواى ئەم تەكنىكە دەبىنى كە لەزۇر ھەستى نەريىنى كە بەرانبەر دژەكەت ھەتبوو پىزگارت دەبى.

س. تەكنىكى جوتيارى چالاک:

ئىمە زۇر ئەزموون و ويىناندن (تصور)ى نەريىنى لە مېشكماندا پاشەكەوت دەكەين بەرانبەر بە خۇمان كە دەتوانم

ناوى بىنىم (ترسى ناوەكى). ئەمەش لە كاتىكدايە كە ويىناندن(تصور)ى ئەريىنەكانمان زۇر كەمن دەربارەى خۇمان.

ئەوھش واما لىدەكات كۆمەلىك نامەى نەريىنيمان لەلايەن نەست (لاشعور)ەو پى بگات چونكە مېشك لەسەر يەك

بىرۆكە زياتر كار ناكات لە يەككاتدا كە دەكرى بە فايەلكانى كۆمپيووتەرى بچويىنن لەسەر پروى شاشە.

جا ئەگەر لەسەر فايلىك كليك بەكەيت دەبىنى گەرە دەبى و دەكرىتەوھ. تۇش بە يەك فايلى گەرەى شاشە

دەبىنى.

لەبەر ئەو پىويستە لەسەرمان بۇ چارەسەر كىردنى ئەم كېشەيە كە كارى كىردۆتە سەرمان تەكنىكى (جوتيارى

چالاک) بەكار بەيىنن.

ئەو، گژوگيا زيانبەخشەكانى ھەلدەكەند (ھەستە نەريىنەكان-ترسى ناوەكى) كە بەبى ھىچ ھەول و تىكۆشانىك

دەرووان.

وھەرۈھە كشتوكالى گولە بۇن خۇشەكان و چاودىرى كىردنى، ئەويش لە پىگاي تىپروانىنمان بوى بە ئەريىنەوھ.

بەو كارە جوانانەى كە پىيى جيا دەكرىنەوھ و بەريىگرى كىردن لەو بىرۆكە نەريىنەنەى كە چىژى ژيانمان لى زەوت

دەكەن.

ئەوھى يارمەتى ئەو كىردارەش دەدات نووسىنى بىرۆكە ئەريىنەكانە لەسەر كاغەز و ھەلواسىنى لە ژوورى نووستندا

و بىكەينە ويىنەى شاشەى كۆمپيووتەر و موبايەلكانمان.

ش. تەكنىكى خاوبونەوۈ ۋ ھەناسەدانى قول:

ئەم تەكنىكە وات لىدەكات زور ئارام بيت. توانايەكى باشت پى دەبەخشى بۇ چارەسەر كىشەكانت.

ھەناسەدانى قول بۇ ۷ چركە لە لوتەوۈ ھەلدەكىشىرى (بەمەرچىك سكت لەگەلىدا بچولۇ). پاشان پاگرتنى بۇ

ماوۋى ۷ چركە ۋ ئىنجا دەردانەوۋەشى بۇ ماوۋى ۷ چركە لە پىگای دەم ۋ لوتەوۈ لەيەككاتدا.

ئەم پىگایە پىژەيەكى زورى ئوكسجين بە مۇخ دەبەخشى.

تېيىنى / بۇ زانىارى زياتر دەربارەى ئەم بابەتە سەيرى بەشى سىيەم بکە.

ص. تەكنىكى سەرپەرشتى كىردنى ئايندە:

پىش چارەسەر كىردنى ھەر كىشەيەك، سەيرى ئەنجامەكان بکە. ماوۋەيەكى ديارىكراو دابنى لەنىوان كىشەكە ۋ

كاردانەوۋى خوت بۇ چارەسەر كىردنى كىشەكە.

ض. تەكنىكى ھەلىكوپتەر :

ھەر كىشەيەك كە رووبەروومان دەبىتەوۈ، بىر كىردنەوۋەمان داگىر دەكات ۋ دەمانكاتە دىلى ھاتوھاوارىك كە وەك

ھەلىكوپتەرىكى گەورە وايە لەسەر سەرمان وەستاوۈ ۋ گوۋيەكانمانى پىر كىردوۋە بە دەنگەكەى.

دەترسین بەسەر سەرماندا بەربىتەوۈ. لەبەر ئەوۈ دەتوانىن تاقىكىردنەوۋەيەكى سادە ئەنجام بدەين :

واى دابنى ئامىرىكى كۆتەرۆلت پىيە، دەنگى ھەلىكوپتەرەكە بگرە، ئەوۈ لە كارىگەرى كىشەيەك پىزگارت بوو كە

دەنگە بەرزە گەورەكەى بوو. پاشان وا بىنە خەيالت كە تو، خوت ھەلدەدەى بۇ ھەلىكوپتەرەكە ۋ دەيگىرى، بەھەموو

تواناتەوۈ دەيھىنیتە خوارەوۈ. كەواتە تو ترسى كەوتنە خوارەوۋى ئەوت ئەما لەسەر سەرت.

پاشان بە كۆتەرۆلەكە وینەى ھەلىكوپتەرەكە بچووك بکەوۈ ھەتا دەيكەیتە يارىەكى مندالان لەسەر مېزىك.

پاشان خەيالى خوت بکە كە لەسەر كاغەزىك تىكى دەشكىنى. ئىنجا وا بىنە پىش چاوت كە تىكى دەشكىنى

لەسەر كاغەزىك تا وەكو وینەيەكى سەر كاغەزى لى دىت.

ئا بەم جوړه تو قه باره ی ناسای کیشه کهت وەرگرت که به پراستی و دروستی و له سەر خوښه وه چاره سهرت کرد.

ط. تهکنیکی بالون :

بالونیک پر له ههوا بکه. پاشان کیشه کانتی به گه ورهیی له سەر بنوسه که تو یان خه مبار و ماندوو کردوه. ئینجا به دهرزییه کونی بکه و بیته قینه. ههست به نارامی ده که ی دوا ی نه وه.

ئهمه مانای چاره سهر بوونی کیشه کهت نیه به لام له شوینه وار و کاریگه ریه که ی پرگارت ده بی. ئینجا کاتی که بیر له چاره سهر کردنه که ی ده که یه وه، به ناسانی و بی دل پراوکی چاره سهری ده که ییت که ئهم تهکنیکه یارمه تیدهرت بوو.

ع. تهکنیکی نووسین :

ئهو کیشانه ی تووشت هاتوون، له سهر کاغه زیک بیاننوسه. بو نه وه ی دستپیشخه ری بکه ی له چاره سهر کردنیدا. نه گهر له نیوان تو و نه وه که سه ی کیشته له گه لی دا هه یه لی که حالی نه بوونی که هه بوو نه وا خاله (نه ری نی و باشه کانی) له گه ل خاله (نه ری نی و خراپه کانی) نه وه که سه له سهر کاغه زیک بنوسه.

له و کاتدا به خراپ سه ی کردنی نه وه که سه له لات که متر ده بی چونکه ده بی نی که خاله نه ری نی و باشه کانی زیاترن له نه ری نی و خراپه کانی. نه مه ش وات لی ده کا له زوری کی هه لسو که و ته کانی ببوری و به بی هیچ ههست کردن به خه م و په ژاره یه ک و هیچ کیشه یه کیش له گه لی دا بژی.

به لام نه گهر خاله نه ری نیه کانی زیاتر بوون نه وا ده توانی جاری کیتیش خاله نه ری نی و نه ری نیه کانی بنووسیه وه.

جا نه گهر دیسان خاله نه ری نیه کانی زیاتر بوون نه وا ده توانی تا بو ت ده کری خوت له بینینیدا بیاریزی، بو نه وه ی له ژیانندا ههست به نارامی بکه ی.

غ. تهکنیکی کوئترول کردنی پاشماوه کان :

سوربه له سهر پیشوازی نه کردن له پاشماوه کانی خه لکی، وه کو قسه ی پرپوچ و هه لسو که وتی نازاردهر و ... هتد

بە شىۋازىكى گونجاۋ پىڭا بەم شتانه مەدە. ئىنجا سوربە لەسەر ئەۋەى كە پىش نووستن ھەرچى پق وكىنە و پژدى و توورەيىت ھەيە دەربارەى خەلكى فرىي بدەيت و دلت پاك بكەيتەۋە لەم شتانه. ۋەھەرۋەھا تۆش خەلكىتر ئەزىيەت نەدەيت بەفرىدانى ئەم پاشماۋە پىسانەت بۇ ناۋ دلىان. ئەۋەش بەھۆى كۆتۈرۈل كىردنى خۆتەۋە دەبى كە خەلكى بە دەست و زمانت ئازار نەدەى.

ف. تەكنىكى مامەلە كىردنى ئەۋ دلەپراۋكىيەى دروست دەبى لە ترسى ئايندە :

۱. بىرت بى كە ۹۳٪ ى ئەۋ شتانهى لىيان دەترسىن ھەرگىز پرونادەن.

۲. پىشېنى خراپترىن ئەنجام بكە ۋەك ئەۋەى كە ئىستا پروى دابى، كە بە ئەرىنيەۋە مامەلەى لەگەل بكەى.

دەست بكە بە چارەسەرىكى كىردارى لەبرى نىقوم بوون لە دوۋدى كە دەتبات بەرەۋ خەمۆكى و پارايى. دلەپراۋكى لە تەنگزەكاندا (الأزمات) ھىچ كىشەيەك چارەسەر ناكات بەلكو بەرەۋ خراپترى دەبات.

ق. كاتىك ھەست بە سۆزى نەرىنى دەكەى :

۱. ھەستە بە ئەنجامدانى تىبىنى و پىناسەكان بۆى.

۲. ھەستە بە بچوۋككردنەۋە و پروۋنكردنەۋەى.

۳. بىگۆرە بە ئەرىنيەكان.

گفتوگۆيەكى گونجاۋ بۇ ھەست و سۆزە نەرىنيەكانت دەىگۆرپىت بە ھەستى بەختەۋەرى و دلخۆشى.

ك. فىرى ستراتىژ (بەپىۋەبىردنى ململانىكان) ببە ۋەكو:

۱. خۇپاراستن :

خۆت لەۋ ھەلۋىست و لەۋ كەسانەى كەۋا ھەستى دلەراۋكىت بۇ دىنن بپارىزە.

۲. پىكخستن:

دەستپىشخەرى بكە لە كۆتايى ھىنان بە ھەرچى جياۋازى ھەيە لە ئىستادا و دواى مەخە.

۴. ھاوکاری:

واز له پژدی بیڼه و ھاوکاری داهینهران و سهرکهوتوان بکه.

۵. خوڼهویستی:

واز له خوښیهکان و نارهنزوی دهرونی بیڼه و داوای دواپوژ له خودای گهره بکه که پیټی ببهخشی.

ت. بنه‌مای ۱۰-۹ جیبه‌جی بکه:

به‌پیټی ئەم بنه‌مایه، تو ۱۰٪ی ژیانته به‌پیټی بارودوخ و پروداوه‌کان دهروات. به‌لام ۹۰٪ی تری ژیانته به‌ره‌نجامی

پهرچه‌کرداری ئەم بارودوخانه‌یه که پیایدا تیپهر ده‌بیته نه‌ک خودی پروداوه‌کان.

ئهمه مانای چییه؟

بو زانیاری زیاتر سهیری به‌شی سییهم بکه.

ث. بنه‌مای (به‌رده‌وام ده‌بم ئەگهر که‌میش بیټ) :

سهره‌کیتترین ھاوکاری شکسته‌کانی زورینه‌ی خه‌لکی له به‌ده‌سته‌هینانی ئاواته‌کانیان بریتیه له هه‌لچوون و

سوربوونی به‌ده‌سته‌هینانی به‌په‌له و خواردنی فیل (به‌یه‌ک پاروو!). ئەوه‌ش ھاوکاری خیرایی شکسته‌کان و که‌وتنی

به‌ئازاره به‌لام باشتترین ئامراز بو‌گوران بریتیه له ته‌کنیکی (به‌رده‌وام ده‌بم ئەگهر که‌میش بیټ) ه. واتا به‌رده‌وام

به‌ره‌و باشتتر چوون.

ئهم دروشمه‌ه پرونه‌ش، دروشمی ملیونان خه‌لکی‌یه که بووه به‌باشتترین ئامرازی گورانکاری. به‌دابه‌شکردنی ئەم

ته‌کنیکه له‌سه‌ر ئاستی تاکه‌که‌سه‌دا چه‌ندین ئەنجامی سهرنج‌پراکیشمان به‌ده‌ست ده‌که‌وی.

ئهمه‌ی خواره‌وه‌ه پرونکردنه‌وه‌یه‌کی کورتی چونیته‌ی سود وهرگرتنه له‌م ته‌کنیکه بو‌گورانکاری که‌سایه‌تی.

ئهم ته‌کنیکه پشت ده‌به‌سته‌ی به‌و گورانکاریه‌ه خوازیاریانه‌ی هه‌نگاوه‌ه بچوکه‌کان و به‌رده‌وامییان. ئەوه‌ش ده‌سته‌به‌ر

کراوه‌ه که چه‌ند ریگایه‌کی ساده و ساکار هه‌ن له‌ژیر ماوه‌ی بیناییدا که له‌گه‌لیدا بارودوخه‌کان ده‌گوریت و له‌گه‌ل

تېپەر بوونی کاتیش کاریگهری ئەو که له که بووانه در ده که وی بۆ ئەم ههنگاوانه به گه یشتن به ئاسته به رزه کان له لایه نی ئه رینییه وه.

وا بینه به رچاوت ئەگه ر خاوه ن مالیک پوژانه ۵ خوله کی ته رخان کرد بۆ ده ره یانی جل و به رگه زیاده کانی، یا خود کۆنه کانی، یان پارچه خراپه کانی یا خود بۆ ریک خسته وه ی چیشته خانه که ی، یان ژوره که ی. ئایا له ماوه ی یه ک مانگدا چ ئەنجامیک روودهدات؟

سه رکه وتنی ئەم ته کنیکه پشت ده به ستی به لیکدانه وه یه کی ده روونی که ده لی :

مروقه، دوا ی دووباره کردنه وه ی ههنگاوه بچوکه کان، بپروایه کی زور و گه شبینییه کی زور به خوی پهیدا ده کات.

به هوی ئەو ههسته ئه رینیانیه ی که به ده ستی ده هی نی له ئەنجامی ده سته که وته کان. بۆیه ده بی نی دوا ی ماوه یه کی زور ئەم ههنگاوه بچوکه کانه رازیان ناکات.

پاشان پله به پله ده ست به زیاد کردنی ده که ن و له ئەندازه ی خویان زیاتر به رز ده بنه وه و ههنگاوه کانیان گه وره تر ده که ن، ئەوهش دوا ی سه رکه وتنیان به سه ر ریکری ناو خویاندا و پوکه نه وه و لاواز بوونی به ره به سته کۆنکریتییه ده روونییه کان به هوی ئەم ته کنیکه وه.

له وانیه ئەم ته کنیکه هه ندیک که س قایل نه کات بۆ گوپرانکاری. من پییان ده لیم :

ئایا گوپرانکاریه که به ره و باشتروون ئەگه ر هیواشیش بیته باشترنیه له و حاله خراپه ی که تییدا یته ؟

که له که بوونی پارچه پارچه ی چیاکان و کۆبوونه وه یان باشتترین نمونه یه.

پیغه مبه رمان (درودی خوی له سه ر بیته) هانمان ده دات بۆ ئەم یاسایه (به رده وامبه ئەگه ر که میش بیته).

برایان تره یسی ده لی :

سەرکەوتن، گەشتیکی دور ودریژە نەك دیمەنیکی خیرا. ناکری مروؤ (لەپریك بییته كوریك) و سەرکەوتنی خیرا لە كەمترین ماوەدا بە دەست بهیینی. بەلكو سەرکەوتن، كرداریکی دورودریژ و هیواشه و پیویستی بە ئاراسته كرنیکی باش و پهیوهست بوون ههیه.

بۆ ئەوەی سوود لەم تەکنیکە وەرگیری، دەبی ئەم دوو خالە پهیرهو بکە: :

١. لەخۆت پیرسه ئەم ههنگاوه بچووکانهی که نزیکم دهکهنهوه له ئامانجهکههه کامانهن ؟

وهك بلیی ئەو ههنگاوه بچووکە کامهیه که ئەگەر فییری بيم ئیستا، له خوای پهروهردگارم نزیك دهکاتهوه؟ یا خود پۆشنبیریم زیاد دهکات؟

٢. جیهان تهنه چهپله بۆ بیروکهکان و کردارهکان ئی دەدات. به تهنه یهکیکیان هیچ سەرکەوتنیکیت بۆ وهچنگ ناخن. بۆیه راستهوخۆ دهست بکه به کارکردن.

بهرنامهی کرداری بۆ جیهه جیکردنی ئەم تەکنیکانه :

(خویندنهوهی ٢ لاپههه کتیبیکی بهسوود ههموو پۆژیك، لهگهه گویبیستی بابهتیکی ئامانجداری باش، لانیکهه بۆ ١٥ خولهك)

بۆ کهمکردنهوهی کییش (پۆیشتن بهپی بۆ ماوهی ٣ خولهك پۆژانه، کهمکردنهوهی یهك کهوچك شهکری پۆژانه، وازهینان له دوایین پارووه نان).

بۆ وهدهستخستنی سامان (ههموو پۆژیك بره پارهیهك کۆبکهوه، وازهینان له ههندیك پیداوویستی، سوربوون لهسهه کهمکردنهوهی خولهکیکی ههموو پهیوهندیه تهلهفونیهکان).

دهکری ئەم تەکنیکە بهسهه زۆر شتدا دابهش بکری، بۆ ئەوەی ههموو گۆرانکاریهکانی ژیانتههه. تهنه دهست پی بکه و پشت بهخوای پهروهردگار ببهسته.

بەشى دووم

رېگا كردارىه كانى چاره سهر كردنى كېشه كان

أ. تەكنىكى گەمارۆ و ھېرشى كۆتايى :

كېشه كەت لەناو بازنەيە كدا بنوسە لەسەر كاغەزىك، ئىنجا كاغەزەكە بکە بە نىشانە و پاشان وینەى تىرىك بە ئاراستەى بازنەكە بکېشه لەكۆتايى تىرەكەدا بەرەو چاره سەر كردنى كېشه كە. پاشان گونجاوترىن شىكارىه كان ھەلبىزىرە و دانەيە كيان تاقي بکەرەو.

ب. گەرانىكى بابە تيانە بەدواى ھۆكارى كېشه كە بکە: لەمانە زياتر دەرناچى (تۆ، ئەوان، ژىنگە).

ئەو كېشانەى كە بەزۆرى خۆت تيايدا ھۆكارى :

كېشه كانت بە ووردى ديارى بکە. لەمانەى خوارەو دەرناچى بە دلنئايىيەو :

۱. خراپ رېكخستنى كاتە كانت.

۲. خراپى پەيوەندىە كانت لەگەل ھاوسەر و مندالەكان و ھاوپرى و ھاوکارەكان و نزيكە كانت يان خویندكارە كانت.

۳. نزم بوونەوہى ناستى خویندنت.

۴. دوورکەوتنەوہى ئەوان و ھەزنە کردنىان بە دانىشتن لەگەلت.

۵. نزم بوونەوہى ناستى ماددى و بى تواناييت لە پرکردنەوہى داواكارىە كانت.

۶. زيادە ھەستىارى و بى متمانەيى بەخۆت.

۷. لەبىرچوونەوہى بەردەوام.

۸. نەبوونى كاتى پيوست بۆ جيبە جيكردى كارە كانت.

۹. لاوازی لە رېكخستنى خەرجى دارايى.

۱۰. دواخستن.

۱۱. په له کردن.

۱۲. نمونه یی.

۱۳. نه بوونی هاوسهنگی نیوان بهرپرسیاریه تیه کانت له ژياندا.

بۇ چاره سهری ئەم كيشانه و پزگار بوون لئيان دوو ريگا ههيه :

۱. په يوه ندى كوردن به بهرنامه يه كى راهيئان كوردنه وه.

۲. خويندنه وهى بهرده وامى كتيبي په يوه ست بهم كيشانه.

* ئەگەر ئەوان هۆكاری كيشه كه بوون به ووردی دهستنيشانی كيشه كه بكه. به دئنيایيشه وه له مانه ی خواره وه

به دهر نيه :

۱. رهوشته خراپی ئەوان له گهلت. له گهله ئەوهی كه تو به جوانيش مامه له يان له گهله دهكەيت:

به لām دئنيابه له وهی كه كيشه كه له وانه نهك له تو.

تو ناتوانی خهلكانيتر بگۆرى به لām دهتوانی هەر چۆنيك بيټ ريگري بكهيت له ستهميان ئەگەر به كرداريك بيټ

ياخود به يهك ووشه.

۲. وهستاندنئ ئەوان له كاره كانت:

به دواى چهند ريگايه كيتري راستدا بگهري بۇ جيبه جي كردنى كاره كانت ياخود به دواى بهرپرسیكى گه وره تر دا

بگهري بۇ ئەوهی كيشه كهت بۇ چاره سهر بكات.

۳. رهوشته خراپه كانی وهكو (پژدی و خوبه زلزانى) ئەوان:

پيويسته له گه لټ شته دا به واقعي هه لسوکه وت بکه ی چونکه له راستيدا نهمه سروشتي خه لکانیکي بهرچاون، وه ناشتوانری و هلا بنری ته نانه ت زه ویش له پژدی و خو به زلرانی پرکاری ناپیت. هه روه ها نهم دوو پوله ی که خه لکیان توشی به دبه ختییه کی زور کردوه شایه نی به زه یی پیداها تنه وهن.

ژینگه و بارودوخی دهوردراو :

نه وه ت له بیر بیټ که هیزی راسته قینه بریتیه له گورانکاری کردن له بارودو خدا، به به کارهینانی هیز و توانامان له گه لټ بره و پیدانیدا بو سه رکه وتن به سه ر ناخوشیه کانداندا.

به‌شی سییهم

پراهینانی به‌چیژ

لاپهره	بابهت
۲۴	پیگای یه‌که‌می خه‌یالّ کردن
۲۵	پیگای دووه‌می خه‌یالّ کردن
۲۶	پیگای سییهم‌می خه‌یالّ کردن
۲۷	پیگای چواره‌می خه‌یالّ کردن
۲۷	ته‌کنیکی ئازاد کردنی ده‌روونی
۲۸	بنه‌مای ۹۰-۱۰

یهکهه / خهیاڵ کردن و پراهینانی خاو بوونهوه

خهیاڵ کردن :

نامرانیکی بهرگری کردنه، وهك چارهسهریکی سهركهوتوو وایه بو جهنگی كهسی پهخنهگری نهخوش (ترسی ناوهکی).

باشترین کاتی خهیاڵ کردن :

پیش نووستن لهگهڵ دواي لهخه وههستان راستهوخو.

گرنگی خهیاڵ کردن :

*سهركهوتن بهسهركوٹ و بهندی خودی خوٹ.

*دوودلی و رایی كهه دهكاتهوه.

*پیزهی سهركهوتنی كاره داواكراهكانت زیاد دهكات.

*سهركهوتنهكانی رابردووت وهبیر دینیتهوه.

پښتانه يه که می خه یال کردن (بو به ده سته پښتانه نامانجه کان و زانیاری) :

۱. له شوینیکې نارام و خوښدا به ته و اوای خاوبه ره وه بو ته و اوای جه سته ت.

۲. چاوت بنوقینه و تا ده توانی خاوبه ره وه، ته نها گوی له هه ناسه ت بگره. هه ردوو سییه کانت به هیواشی له هه و ا به تال بکه وه.

۳. ده مت داخه و به لوتت هه ناسه یه کی قوول هه لمزه بو ماوه ی ۷ چرکه، به مه رجیک سکت له گه لیدا بجولی وه ک جولای سکی که سیکی نووستوو بو گه یشتنی نوکسجین به ته و اوای سییه کانت.

۴. هه ناسه که ت بو ۷ چرکه راگره.

۵. له پښتانه ی دهم و لوتت وه هه ناسه که ت بده وه.

۶. نه م کرداره ۶-۷ جار دووباره بکه وه.

۷. چرکه یه کی خوش یان شوینیکې جوان له ژیانندا وه بیر خوت بهینه ره وه.

۸. ده ست بکه به خه یال کردن بو نه و شته ی ده ته وی به ده سته ی بهینی به لام به ووردی و واقعیه وه، به گویره ی

توانا له سه ر شاشه یه کی گه وره و په نگا وره نگ له پیش چاوت. هه سته جوانه کانت ها وئا هه نگه له گه لیدا چونکه هه موو جه سته ت ده گریته وه.

۹. خوت بگوازه وه ناو نه م شاشه یه به هه موو هه سته یکی شانازی و سه ر بلندی و سه ر که وتن. باسی نامانجه که ت بکه به م جوړه : من.....

۱۰. هه ست به جیگیربون بکه له وه ی که نه م سیفته ته له سیفته کانی تویه (یان تو، نه م نامانجه وه دی ده پښتانه).

۱۱. چاوت بکه وه و گوی له ووتی نه ریښی ناخت بگره.

نه م راهینانه چه ندین جار دووباره بکه وه تا کو نه قلی ناگاییت باوه ری پی ده کات و فرمان به نه قلی نا ناگاش ده کات به جیبه جی کردنی.

پيڳاي دووهي خهيال كردن : (بو سڙينهوهي ٺهه ههسته نهرينيهانهي پهيدا دهن له ٺههجامي ههلهكاني

پيشووت):

پهيرهوي ٦ خالهكهي پيشوو بكه و پاشان ٺهه ههنگاوانهي خوارهوه ٺههجام بده :

١. له بهردم شاشهيهكي گهوره دا له پيش خوٽ بير له دهسته واژه نهرينيهكان يان ههلهكاني رابردووت بكهوه كه

ٺههجامت داوه و ٺازار دهچيژي پيانهوه.

٢. ٺاميڙي كوٽرٽرٽرلهكه ههلگره له دوورهوه. دواي كه م كردنهوهي دهنگهكهي له شاشهكهي پاشان پهنگي شاشهكهي

لابه ره بو ٺهوهي تهها رهش و سڙي دهركهوي.

٣. شاشهكه بچووك بكهوه تا ٺههانداهي شقارتهيهك.

٤. شاشهكه تا ١٠ مهتر له خوٽ دوور بزهوه.

٥. شاشهكه تا ٺههانداهي دوگمهيهكي جلو بهرگ بچووك بكهوه.

٦. ٺينجا تا (١٥ م) ديكه شاشهكه له خوٽ دوور بزهوه.

٧. شاشهيهكي گهوره و پهنگاله له پيش خوٽ دابني كه شاشه بچووكهكهي پيشترتي تيڊا ببيني.

٨. له شاشه گهوره و پهنگاله كه وه يادگاريه جوانهكانت دابني، لهو شوينههي كه خوشهويسته له لات.

٩. بچوره ناو شاشه گهوره و پهنگالهكه.

١٠. له ناو شاشه گهوره و پهنگاله كه دا به خوشي و بهخته وهري بڙي.

١١. بهراورديك بكه له نيوان ههردوو شاشهكه دا.

١٢. هه موو ههسته نهرينيهكانت له ناو شاشه بچووكه كه دا به تال بكهوه و دايبخه.

١٣. سوربه له سهر ٺهوهي كه ٺيدي ٺهه سيفه تانه هي تو نين (يا خود پزگارت بووه لييان).

١٤. چاوهكانت بكهروه و به ئهرينيهوه گوي له ناخت بگره.

ديسان ئهم راهينه چهندين جار دووباره بكهوه و گوي له ئهقلى ئاگاييت بگره تاكو باوهري پي دهكات. پاشان فرمان به ئهقلى نا ئاگاشت دهكات به جيبه جيكردي.

ريگاي سييه مي خه يال كردن :

بیر له ئامانجه جوانهكاني ئايندهت بكهوه وهكو :

١. ئهوه ئامانجه جوانه ي كه خوازياري وهديهينانيت بينوسه (گرنگرين ئامانجي ژيانته).

ناوي خوته له كوتهي كاغز و ئامانجهكشت له سهروهو دا بنوسه. ههست دهكه ي كهوا ئامانجهكه ليتهوه زور نزيكه.

٢. خه يالي ئهوه بكه كه ئامانجهكته وهدي هاتوه به ههموو جواني رهنگهكانيهوه و قهبارهكانيهوه، هاوكات له گهل ههسته جوانهكانت چيژ وهرگره. وهك ئهوه ي ئامانجهكه بهراستي وهدي هاتوه. ههروهها به قوولي ههناسهيهك ههلمژه و سييهكانت پر بكه له ئوكسجين.

٣. به جوړيك خوته به دهست خهوهوه بده وهك بليي سهركهوتوو بوويت له وهدهستهيناني ئامانجهكته. واتا پيش نوستن بير له به دهستهيناني ئامانجهكته بكهوه.

٤. ئهگه ر پيش نوستن دواين بير كردنهوت بريتي بيت له ئامادهكردي ههلويسيكي جوان ئهوا بهويستي خوا به يانيهكه ي بههه مان ههستي جوانهوه بهردهوام دهبيت.

٥. دواي ئهم ههسته نهرينيهوه ي رابردوو و گوپيني بو ههستي ئهريني وه ههروهها رهوشي ئايندهت گوپا بهرهو باشترو جواتر ئهوا دهبيتته كهسيكيترو دهگوپييت. دهبيتته كهسيكي ئاسوده و به پهروش و چالاک بهويستي خوا.

چونکه پشت بهستن به خودا و داواى يارمه تى ليكردى له گرنگترين هوکاره كانى گوپرانى خوديه به ره و باشت بوون.

رېگای چواره می خه یال کردن :

هه لویست و یادگاریه جوانه كانى ژيانت به بیر خۆت بینه وه که کاریگه ریه کی به هیزی هه بووه له سهرت. به م رېگایانه ی خواره وه :

۱. له شوینیکی ئارام و خوشدا خۆت خالی بکه وه.

۲. هه لویستیکی ئه رینى جوانی رابردووت بینه وه کو (سهرکه وتن له قوناغیکی خویندن، سهرکه وتنی ئامانجیکی گه وره، سهرکه وتن له یارمه تیدانی خه لکیتر که له تهنگ و چه له مه و کیشه ی گه وره تر پرگارت ده کات.... هتد).

۳. ته رکیز بکه سهر هه لویستیکی ئه رینى و وینه که به خه یالی خۆت گه وره بکه یا خود به هیزکردنی دهنگه کان به هاوکاری ئه و. ئه وه ئه گه ر دهنگه کان له وانه بوون که هاندان و پیا هه لدانی تیدا بیّت.

دووه م / ته کنیکی ئازادی دهروونی :

ئه م ته کنیکه زۆر ساده و ساکاره، ئه ویش پشت ده به ستی به پهنجه ی شایه تمان و پهنجه ی ناوه پاست که به هیواشی به ناوچه كانى جه سته دا ده یخشیینی وه کو سه رووی برۆکان و سه ری لوت و ژیره وه ی لوت هه رووه ها ژیر چاوه کان و ته نیشتیان.

ده توانی له سایتی گوگل فییدیوی ئه م ته کنیکه زیاتر ببینی به نووسینی (تقنيه الحريره النفسیه).

بەگويىرى ئەم بىنەمايە بېت واتا ئىمە تواناي زالبوونى ۱۰٪ ي پروداۋە كانمان نىيە كە بەسەرماندا دېن. بۇ نمونە ناتوانين رېگىرى بىكەين لە پەككەوتنى ئۆتۆمبېل يا خود دواكەوتنى فرۆكە بۇ فرۆكە خانە كە خىشتەي كارە كانمان تېك دەدەن. بەلام دەتوانين بېريار لەسەر ئەويتىر بەدەين. چۇن ؟

بەگويىرى كارداۋە كان دەتوانين. با ھەندېك نمونە بەيىنەوہ :

تۆ لەگەل خىزانەكەتدا نانې بەيانى دەخۆيت، لەناكاو و بەبى مەبەست كچەكەت پەرداخېك ئاو بەسەر جل و بەرگەكەتدا دەپېژىت، تۆش ناتوانى زال بېت بەسەر ئەوہدا بەلام ئەوہى دواتر پرو دەدات تۆي كە بېريارى لەسەر دەدەي بەھۆي كارداۋەتەوہ.

لەوانەيە تۈپە بېت و كچەكەت سەرزەنشەت بىكەي بەتوندى بەھۆي ئەوہى كە وريا نەبووہ، ئەويش بە فرمېسكەوہ دەچىتە لاي ھاوسەرەكەت.

تۆ پەرخنە لە رېكخستى پەرداخەكان و كەم دانايى ھاوسەرەكەشەت دەگىرى چۈنكە لە نزيك ليۋارى مېزەكەوہ دايۋاۋە و كچەكەش بە ئاسانى دەستى پى دەگات.

دوای مشەت و مېرىكى كەم ئىنجا دەچىتە نھۆمى سەرەوہ و جلەكانت دەگۆرى. كە ھاتىيە خوارەوہ دەبىنى ھىشتا كچەكەت دەگىرى و نانەكەي نەخواردوۋە، ھەرەوہا بە پاصى قوتابخانەش رانەگەيشتوۋە بۇ ئەوہى لەگەلى بېرات. وە پىويستە ھاوسەرەكەشەت بچىتە سەر كار.

بەخىرايى دەچىتە لاي ئۆتۆمبېلەكەت و دەتەوي كچەكەت بەيىتە قوتابخانە.

بەھۆي ئەوہى كە دوا كەوتوۋە تۆش بە خىرايى ئۆتۆمبېلەكە لىدەخورى.

ئىنجا پاش ۱۰ خولەك دواكەوتن و پىدانى پارەي ئەو سەرىپچىيە بەھۆي خىرايىيەوہ كىردت دەگەيتە قوتابخانە !

كچهكەت بى خواخافىزى دەچىتە ژورەو و تۆش دواى ۲۰ خولەك دواكەوتن دەگەيتە سەر كارەكەت. بەلام لەناكاو

دەبىنى جانتاكەت لەبىر چووہ !!

دەسپىكى پۆژەكەت ناخۆش بوو، لەگەل ھەر خولەككىش خراپتر دەبىت.

دواى ھەموو ئەو شتانە بە تامەزۆيىيەو دەگەپىتەو مالمەو بۆ ئەو پشوو بەدەيت. كەچى دەبىنى درزكەوتۆتە

نىوان تۆ و ھاوسەرەكەت. لەبەر چى ؟

لەبەر ئەو كاردانەوہى كە بەيانى نوانت، شەوگەشت تىكدا !!

ئايا قاوہكە شەوگەى لى تىكدائيت ياخود كچهكەت ؟ يان ھاوسەرەكەت؟ يان پۆلىسى ھاتوچۆ بەھوى

سەرپىچىيەكەوہ ؟

يان ھەموو ئەمانە بەھوى خۆتەوہ پروياندا ؟

وہلامەكەى ئەوہى كە تۆ خۆت بوويتە ھوى ئەمانە.

كاردانەوہت لەو چركەوہى بەھوى پژاندنى قاوہكەوہ لەلايەن كچهكەتەوہ بەسەر جل وبەرگەكانتدا بووہ ھوى ئەوہى

كە پۆژەكەت بە پارايى و دوودليەوہ بەسەر ببەيت.

فەرموو بزانه كە دەبووايە چيت كردبا :

ئەو كاتەى كە قاوہكەت بەسەردا پژا و كچهكەت خەريك بوو دەگريا دەبووايە بە نەرميەوہ بە كچهكەت ووتبا (ھىچ

نيە ئەزىزم بەلام جاريكتر وريابە).

بەخىرايى دەچوويتە نەھمى سەرەوہ و جلەكانت دەگۆرى. بە چركەيەك دەھاتىە خوارەوہ و لە پەنجەرەكەوہ

دەتبىنى كە كچهكەت خواخافىزى لى دەكات لەناو پاصدا بەرەو قوتابخانە.

پيش رويشتن بۆ سەر كار، ھاوسەرەكەت ماچ دەكەيت و خواخافىزى لى دەكەى.

ئىنجا ۵ خولەك زووتريش دەگەيشتتە سەر كارەكەت و سلاوت لە ھاوپىيانت دەكرد بە دلخوشىەوہ.

ئىنجا پەيرەۋى پۇژەكەت دەكرد و بەرپۈۋەبەرەكەشت مەدحى دەكردى بەھۋى سرووشتە ئارام و جوانەكەتەۋە و پۇژەكەشت باش دەبوو.

تېببىنى جياۋازىيەكەت كرد ؟

دوو چىرۋكى جياۋازە كە يەك سەرەتاشيان ھەيە بەلام كۇتاييەكەيان بە تەۋاۋى جياۋازە. بۇچى ؟
چونكە كاردانەۋى تۇ جياۋاز بوو .

بەپراستى تۇ ناتوانى زال بيت بەسەر ۱۰٪ پروداۋەكان، بەلام ۹۰٪ ئەۋەى دەمىنئىتەۋە بەھۋى كاردانەۋەى تۇۋە لەگەل بارودۇخەكاندا ديارى دەكردى.

لېرەدا ھەندىك ھەلۋىست باس دەكەين كە دەكردى بنەماى ۱۰-۹۰٪ بەسەردا جىيەجى بكدى.

يەككە بە خراپ ناوت دەبا، تۇ تورە مەبە، بەلكو لەبرى ئەۋە لىگەردى با ھىرشەكە دامركىتەۋە.

پىۋىست ناكات تېببىنىيە نەرىنىيەكان تورەت بكن.

بەشىۋەيەكى پراست و دروست ھەلسوكەوت بكة. با ئەو كارە نەبىتە ھۋى لەناۋ بردنى پۇژەكەت.

ھەلسوكەوتى ھەلە دەبىتە ھۋى لەدەستدانى ھاۋرپكەت ياخود دەركدنت لە كار يان مانەوت بە تورەيى بە درىژايى پۇژەكە...ھتد

با بزائىن كاردانەۋى تۇ چۇن دەبىت ئەگەر شۇفېرىك بە ھەلە پىش ئۇتۇمبىلى تۇ كەوتەۋە ؟

ئايا ئارامى خۇت تىك دەدەيت و تۇش بە خىرايى لىدەخورى ؟ (يەككە لە ھاۋرپكانم ئازارى دەستى خۇى دابوو بەھۋى تورەبوونىيەۋە، كاتىك بەتوندى دەستى كىشابوو بە ئۇتۇمبىلەكەيدا).

پاشان ئايا جنىۋ دەدەيت و نەفرەت دەكەى ؟

ئايا فشارى خۇت بەرز دەكەيەۋە ؟

باشە چى دەبى ئەگەر ۱۰ چركە دوا بكەويت بەھۋى ئەمەۋە ؟

ئايا ليدەگەپپى تورەيىت زال بى بەسەر ليخوپىندا و تىكى بدات ؟ پاشان توشى پروداويك ببىت !

بىر لە بنەماي ۱۰-۹۰ بکەو و گرنكى بەم شتانه مەدە.

گرىمان پوژيک دىت و لە کارەكەت دەردەكړي، بوچى خوت تورە دەكەيت و بەدرىژايى شەو ناخەوى ؟

چىرۆكەكەت چارەسەر دەبيت. تەنھا وزە و توانات بەكاربينه لەگەل كاتدا كەوا لە دلەپراوكى و پراپييدا بەهەدەرى دەدەى.

ئەمانە بو گەپان بەدواي كاريكىتردا بەكار بيينه.

فروكەكە دواكەوتوو و توش خشتەي كارەكانت لى تىك چوو. بوچى بە پرووى كارمەندى بەرپرسدا هەلدەشاخيى ؟
گوناحى ئەو نيه لەوہى پروويداوه.

سود لەو كاتە وەرگەرە بەهەر جوړيك بييت، وەكو ناسينى ئەو كەسەي لە تەنیشنت دانیشتوو.

بوچى دوودل و توورە دەبيت؟ خو ئەو دۆخەكە خراپتر دەكات !

ئىستا فيرى ئەم بنەمايە بوويت ؟

لە ژياندا جيپەجيى بکە و ئەنجامەكەشى دەبينى كە كەسانىكى كەم هەن ئەم جوړە بنەمايە بزانييت و جيپەجيى بکات.

ئەنجام :

مليونان كەس ھەن كە دەنالینن بە دەست فشار و دوودلیەو ھە كە لە راستیدا ھیچ پئویستیش ناكات و ابن !

(كیشەكانی دادگا، كیشە و سەریشەكان).

وا دیارە ئەو كەسانە سەركەوتوو نین لە ژیاندا. پوژ لە پوژ ناخوشتەرە بۆیان، شتگەلیكى ناخۆش لە ژیانیدا

پوودەدەن بە بەردەوامی. پارایی بەردەوام، كەترین دلخۆشی بۆیان و زۆرتەین دلپراوكی لە پەيوەندیەكان.

(دلپراوكی) ھەرچی ھەول و تیکۆشان و كات ھەبە لەناوی دەبات .

(توورەیی) ھاوپرێیان لەیەكتر دوور دەخاتەو ھە و نیوانیان خراپ دەكات، ژیان بیزار و زەحمەت دەكات.

ئایا ئەم قسانە تو دەگریتەو ھە ؟ ئەگەر وەلامەكەت بەلی یە ئەوا دەتوانی بەشیوازیکیتەر بژی، لە بنەمای ۱۰-۹۰

تیبگە و ژیان دەگوێی، بێت بی كەوا ھەموو ھەستیكى نەرینی سەرەتا بە بیروكەيەك دروست دەبی لەناو

میشكتدا، بیروكەيەك كە بە ئاسانی دەتوانی بەسەریدا سەركەوی بەمەرجیک ئەگەر زوو ئاگاداری بیت بەگوێرە

پئویست. جا ئەگەر ریگات بە بیروكە نەرینیەكاندا كە میشكت داگیر بكات ئەوا كار دەكاتە سەر جەستەت و

نیشانەى دلپراوكی و ماندوو بوونت لی بە دیار دەكەوی و کاریگەری بو سەر تەندروستیت ھەبە.

من پروام وایە كە زال بوون بەسەر بێرکردنەو ھەكانماندا لە ژیانى ئیستاماندا گەرەترین پووبەپووبوونەو ھەبە كە

توشمان دەبی.

جەنگەكانمان جەنگی گیانی و ژیریە. واتا گۆرەپانەكەى لە میشك و بیروكەكانماندا.

لەكو تاییدا :

ھیوادارم ئەو ھى خویندمانەو ھەبەشى گۆرانکاری واقیعی ئیستامان بیت بەرەو باشتەر و وامان لی بكات چیژ لە

ژیانمان وەرگەین.